

رئیس پژوهشگاه ابن‌سینا مطرح کرد: راهکاری برای تامین لبنیات پرچرب کشور

رئیس پژوهشگاه ابن‌سینا درباره تاثیر گسترش تکثیر گاوهای نژاد برتر بر کاهش قیمت مواد لبنی و از جمله کره گفت: اگر بخواهیم کره را وارد نکنیم و کره‌ی مورد نیاز را از موجودی کشور تامین کنیم، باید ذائقه مردم را عوض کنیم. یعنی مردم به جای ماست و شیر پرچرب نمونه‌ی کم‌چرب آن را مصرف کنند و چربی شیر موجود به کره تبدیل شود. از آن جایی که چربی نژاد هلشتاین در حد سه تا چهار درصد است، اگر نژاد جرزی جایگزین هلشتاین شود یا از شیر گاومیش استفاده شود که چربی بیشتری نسبت به نژاد "جرزی" دارد بخشی از چربی شیر برای کره و خامه تامین می‌شود می‌شود و شیر پرچرب مصرفی خانواده ها نیز فراهم می‌شود.

دکتر محمدرضا صادقی در گفت‌وگو با ایسنا، درباره نقش گسترش تکثیر گاوهای نژاد برتر در مقابله با افزایش قیمت لبنیات از جمله کره گفت: این امر در کوتاه‌مدت تغییری ایجاد نمی‌کند. گاوهایی که در مزرعه‌ی مشترک میان پژوهشگاه ابن‌سینا و سازمان اوقاف پرورش داده می‌شود، نژاد "جرزی" و "سمینتال" هستند که میزان چربی موجود در شیر نژاد "جرزی" حدوداً پنج تا هفت درصد است و نسبت به چربی شیر نژاد رایج هلشتاین بیشتر است. ظرفیت تولید این مجموعه در سال

۱۰۰ حداقل هزار عدد جنین است، در حالی که تعداد گاو هلشتاین موجود در کشور شاید نزدیک به پنج میلیون رأس باشد. در حال حاضر سهم اصلی شیر کشور را نژاد هلشتاین تامین می‌کند. میزان چربی موجود در این شیر سه تا چهار درصد است و در نتیجه میزان کره‌ای که از این شیر استخراج می‌شود، نمی‌تواند نیاز کشور را رفع کند.

صادق ادامه داد: می‌توان نیاز به کره را از نژاد هلشتاین مرتفع کرد، اما وقتی ذائقه خانواده‌ها را در نظر بگیرید می‌بینید که گرایش زیادی به شیر، ماست و دوغ پرچرب وجود دارد. کارخانه لبنیاتی نیز برای افزایش فروش سود خود ترجیح می‌دهد به جای این که کره و خامه شیر خریداری شده از دامدار را برای تولید کره استفاده کند، آن را به ماست و کشک پرچرب و خامه تبدیل کند و در اختیار مشتری قرار دهد.

رئیس پژوهشگاه ابن‌سینا بیان کرد: اگر بخواهیم کره را وارد نکنیم و کره مورد نیاز را از موجودی کشور تامین کنیم، باید ذائقه مردم را عوض کنیم. یعنی مردم به جای ماست و شیر پرچرب نمونه‌ی کم‌چرب آن را مصرف کنند و چربی شیر موجود به کره تبدیل شود. از آن جایی که چربی نژاد هلشتاین در حد سه تا چهار درصد است، اگر نژاد "جرزی" جایگزین هلشتاین شود یا از شیر گاومیش استفاده شود که چربی بیشتری از نژاد جرزی دارد بخشی از چربی شیر برای کره و خامه تامین می‌شود می‌شود و شیر پرچرب مصرفی خانواده‌ها نیز فراهم می‌شود.

صادق با بیان این که جایگزین شدن یک نژاد با نژاد دیگر به زمانی طولانی نیاز دارد، گفت: به مدت پنجاه سال طول کشیده که نژاد هلشتاین در ایران تثبیت، تکثیر و بومی شود. در حال حاضر اگر بخواهیم نژاد هلشتاین را با نژاد برتر دیگری جایگزین کنیم با تمام تلاشی که جهاد دانشگاهی و اوقاف و دیگر شرکت‌ها انجام دهند، به یک روند نسبتاً طولانی مدت نیاز داریم.

وی با اشاره به این که در دامداری صنعتی، ایجاد تغییر در نژاد، ژنتیک و بسیاری دیگر از فاکتورها به راحتی انجام می‌شود، خاطرنشان کرد: وقتی بخش عمده‌ای از دامداری کشور به شکل سنتی است و دامدار چند رأس محدود گاو دارد و شاخص‌های دامداری مدرن در آن وجود ندارد، ایجاد تغییر دشوار است. هر چه سریع‌تر جایگزینی نژاد هلشتاین با نژادهای برتر را آغاز کنیم به نفع کشور و آینده است. باید دامی برای کشور انتخاب شود که تولید شیر و گوشت و

فرآورده‌های مختلف آن بیشتر باشد. در عین حال، نهاده‌های دامی کمتری نسبت به دام بومی ما مصرف کند. کشور ما یک کشور نیمه‌خشک است و آب کمی برای مصارف کشاورزی و دامپروری وجود دارد. افزون بر آن، آب کافی برای تأمین علوفه نیز وجود ندارد. باید دامی داشته باشیم که بتواند با کمترین میزان مصرف نهاده‌ها، بیشترین بهره‌وری را داشته باشد.

رئیس پژوهشگاه ابن سینا با اشاره به لزوم پرورش دام‌های بومی هر استان گفت: از آن جا که بخش نسبتاً زیادی از کشور ما را بیابان تشکیل می‌دهد، شاید شتر دامی باشد که با کمترین میزان استفاده از نهاده‌های دامی وارداتی بتواند بهره‌وری خوبی داشته باشد. لذا ما می‌توانیم بخشی از هزینه را صرف تکثیر و اصلاح نژاد شترهای بومی کنیم تا بتوانیم شترداری را به‌صورت صنعتی انجام دهیم. با یک برنامه هماهنگ، می‌توانیم ذائقه مردم را به‌تدریج تغییر دهیم و استفاده از فرآورده‌های شتر را جا بیندازیم. همچنین، استان خوزستان نیز در زمینه پرورش گاومیش دارای مزیت نسبی است که می‌توان از شرایط و امکانات آن استان برای گسترش پرورش این دام استفاده کرد.

وی در پایان در خصوص آمادگی پژوهشگاه ابن‌سینا با دیگر نهادها درباره تکثیر دام‌های نژاد برتر گفت: همکاری پژوهشگاه ابن سینا با اوقاف اکنون در قالب یک شرکت دانش‌بنیان مشترک بین جهاد دانشگاهی و سازمان اوقاف ادامه دارد و اگر سازمان‌های دیگر و یا بخش خصوصی سرمایه‌گذاری کنند می‌توانند جنین گاوهای نژاد برتر که توسط این شرکت دانش‌بنیان تولید می‌شود را به گاوهای مزارع منتقل نموده و گوساله‌هایی را که متولد می‌شوند، در سطح کشور توزیع کنند.

سرویس خبری: دام و طیور و آبزیان